ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΓΟΗΤΟΣ ΝΤΕ ΡΙΣΕΛΙΕ

ΙΘ'.

Ρισελιὲ εἶχε γίνει δοῦλος τῶν αἰσθήσεών του κι' οὔτε ἡ δόξα του, οὔτε ἡ μεγάλες ἐπιτυχίες του μποροῦσαν νὰ τὸν ἀποσπάσουν ἀπὸ τὴ σκλαβιὰ αὐτή...

Ὁ ἔρως γι' αὐτὸν δὲν ἦταν αἴσθημα, ὅπως σ' ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἀλλὰ πάθος καὶ μανία.

***

Ὁ ἥρως μας περνοῦσε τώρα τὸν καιρό του πότε στὸ φρουδό του τοῦ Λανγκεντόκ, πότε στὴν Αὐλὴ τῶν Βερσαλλιῶν καὶ πότε στὸν πόλεμο. Μὰ εἴτε κοντὰ βρισκόταν, εἴτε μακρυά, ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐξασκῆ πάντοτε τὴ μεγαλείτερη ἐπίδρασι στὴ μαρκησία ντὲ Λὰ Τουρνέλ, ἡ ὁποία ἔσπευδε πάντοτε νὰ τοῦ κάνη πρόθυμα ὅλα του τὰ θελήματα.

Ὡς στρατιωτικός, ὁ Ρισελιὲ διακρίθηκε ὅσο ἐλάχιστοι ἄλλοι. Κατὰ τὴν ἀτυχῆ γιὰ τοὺς Γάλλους μάχη τοῦ Ντεττίγκεν, πολέμησε σὰν ἥρως. Μολονότι τὸ σύνταγμά του εἶχε ἀποδεκατισθεῖ, αὐτὸς μὲ τοὺς λίγους ἄνδρες ποὺ τοῦ ἀπόμεναν, ὑποστήριξε τὴν ὀπισθοχώρησι ὁλοκλήρου τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ καὶ συνετέλεσε ὥστε ἡ ὑποχώρησις αὐτὴ νὰ μὴ μεταβληθῆ σ' ἐπαίσχυντη φυγή. Πέρασε τελευταῖος τὸν Ρῆνο καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔβγαινε στὴν ἄλλη ὄχθη του, μιὰ ἐχθρικὴ σφαῖρα σκότωσε τὸ ἄλογό του, τὸ δέκατο ποὺ ἔχανε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του κατὰ τὴ μάχη αὐτή.

Ὁ βασιλεύς, ἀνταμείβοντάς τον γιὰ τοὺς ἐπανειλημμένους ἡρωϊσμούς του, τὸν ἔκανε στὰ 1744 ἀρχιστράτηγο τῆς στρατιᾶς, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο νὰ ἐπιδράμη κατὰ τῆς Ἀγγλίας. Μὰ ὁ Ρισελιέ, ὁ ὁποῖος δὲν ἤξερε τί θὰ εἰπῆ μυστικότης οὔτε στὸν ἔρωτα, οὔτε στὸν πόλεμο, συγκέντρωσε παταγωδῶς τὰ στρατεύματά του στὴ Βουλώνη, ἀπ' ὅπου θὰ διαπεραιωνόντουσαν κρυφὰ στὸ ἀγγλικὸ ἔδαφος. Μὰ οἱ Ἄγγλοι τὸ ἔμαθαν αὐτὸ κι' ἔτσι, ὅταν πῆγε κι' ὁ ἴδιος στὴ Βουλώνη, εἶδε πέρα στὸ πέλαγος τριανταπέντε ἀγγλικὰ πολεμικά, ἐναντίον τῶν ὁποίων δὲν μποροῦσε νὰ κάνη ἀπολύτως τίποτε...

Σκέφτηκε τότε νὰ συγκεντρώση μυστικὰ τὰ στρατεύματά του σὲ ἄλλο σημεῖο τῆς γαλλικῆς ἀκτῆς, μὰ ἦταν πειὰ ἀργά... Ἡ Κυβέρνησις εἶχε ἐντωμεταξὺ ἀλλάξει πολιτικὴ καὶ τὸν διέταξε νὰ μὴ πραγματοποιήση τὴν ἐπιδρομή του κατὰ τῆς Ἀγγλίας.

Στὶς 12 Φεβρουαρίου 1744, ὁ Ρισελιὲ ὡρκίστηκε ἐπισήμως ὡς πρῶτος εὐγενὴς τῆς Αὐλῆς καὶ ἐξώσκησε τὰ καθήκοντα ποὺ ἀπέρρεαν ἀπ' τὸν ὑψηλὸ αὐτὸ τίτλο του ἐπὶ σαράντα τέσσερα χρόνια, δηλαδὴ μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του αὐτή, δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ὀργανώνη διαρκῶς ἑορτὲς καὶ θεάματα. Σ' ὅλ' αὐτὰ δὲ κρατοῦσε πάντοτε τὴν πιὸ αὐστηρὴ ἐθιμοτυπία κι' ἀλλοίμονο σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ τολμοῦσε νὰ τὴν παραβῆ.

Στὴν ὀργάνωσι τῶν διαφόρων ἑορτῶν καὶ θεαμάτων εἶχε συνεργάτας του τὸν φίλτατό του Βολταῖρο καὶ τὸν διάσημο μουσικοσυνθέτη Ραμώ.

***

Ὅταν ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος τῆς διαδοχῆς τῆς Αὐστρίας, ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος 15ος ἔφυγε γιὰ τὴ Φλάντρα, χωρὶς νὰ πάρη μαζύ του τὴν εὐνοουμένη του κ. ντὲ Λὰ Τουρνέλ, τὴν προστάτιδα καὶ προστατευομένη τοῦ Ρισελιέ.

Μὰ ὁ ἥρως μας, γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήση, τῆς ὑποσχέθηκε νὰ τὴν εἰσαγάγη στὸ στρατόπεδο παρὰ τὶς διαταγὲς τοῦ βασιλέως, μὲ τὴν πεποίθησι ὅτι ἡ εὐχαρίστησις ποὺ θἄνοιωθε ὁ μονάρχης του, βλέποντας ξαφνικὰ τὴν ἀγαπημένη του εὐνοουμένη, θὰ συντελοῦσε ὥστε νὰ μὴ θυμώση ἐναντίον του.

Πραγματικά, μιὰ νύχτα, ἡ κ. ντὲ Λὰ Τουρνέλ, μαζὺ μὲ τὴν ἀδελφή της δούκισσα ντὲ Λωραγκαί, παρουσιάστηκαν ἐντελῶς ἀπροσδόκητα μπροστὰ στὸν Λουδοβίκο 15ο, ὁ ὁποῖος χάρηκε τόσο γιὰ τὴν παρουσία τους, ὥστε τοῦ ἔλειψε τὸ θάρρος νὰ τὶς στείλη πάλι στὸ Παρίσι...

Ἀπὸ τότε ὅμως, ὁ μονότονος καὶ ἀτελείωτος αὐτὸς πόλεμος πῆρε καὶ τὴν εὐχάριστη ὄψι του. Συμπόσια μεγαλοπρεπῆ ὀργανωνόντουσαν σχεδὸν κάθε βράδυ κάτω ἀπ' τὶς πολυτελεῖς σκηνὲς τῶν ἀρχηγῶν τοῦ στρατοῦ, μετὰ τὸ τέλος τῶν ὁποίων οἱ ἀξιωματικοὶ συνώδευαν ὥς τὶς προφυλακὲς τὶς κυρίες ποὺ ἔννοιωθαν τὴν ἐπιθυμία νὰ αἰσθανθοῦν νὰ περνάη κοντά τους καμμιὰ ὀβίδα ἢ καμμιὰ σφαῖρα.

Πολλὲς φορὲς οἱ ἀξιωματικοί, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ διασκεδάσουν τὶς κυρίες, ἔκαναν ἡρωϊσμούς, κυριολεκτικῶς τρελλούς. Ἔτσι στὸ Ντοναβέρ, ὁ συνταγματάρχης Μπωφρενόν, θέλοντας νὰ δείξη στὴν εὐνοουμένη τοῦ βασιλέως πόσο γενναῖος ἦταν, ὥρμησε μ' ἐντελῶς ἀδαμιαία περιβολὴ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν! Τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ εἶχε ἐπάνω του, ἦταν τὸ σπαθί του.

Τότε μάλιστα συνετέθη πρὸς τιμήν του καὶ τ' ἀκόλουθο τετράστιχο ποὺ τὸ μελοποίησε ὁ Ραμὼ καὶ τὸ τραγουδοῦσε ὅλο τὸ στράτευμα:

Στὸ Ντοναβὲρ ὁ ἥρως Μπωφρενόν,
ὁλόγυμνος μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι,
ἔδειξε τῶν ἀχρείων Γερμανῶν
πὼς στὴν παλληκαριὰ δὲν ἔχει ταῖρι!

Σιγὰ-σιγὰ ὅμως, ἐπειδὴ οἱ ἀξιωματικοὶ ἄρχισαν ν' ἀντιπαθοῦν τὴν κ. ντὲ Λὰ Τουρνέλ, ὁ βασιλεὺς ἀποφάσισε νὰ τὴν ἐγκαταλείψη γιὰ λίγον καιρό. Ὅλοι ἔλεγαν πὼς ἔφερνε ἐμπόδια στὶς πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις. Ὅταν μάλιστα ἔμαθαν πὼς ὁ Λουδοβίκος 15ος εἶχε ἀρνηθεῖ στὴ βασίλισσα σύζυγό του τὴν ἄδεια νὰ πάη νὰ τὸν συναντήση στὸ στρατόπεδο, ἡ δυσαρέσκεια ἐναντίον τῆς εὐνοουμένης μεγάλωσε ἀκόμα περισσότερο. Ὅλο τὸ στράτευμα μουρμούριζε ἐναντίον της καὶ πολλοὶ στρατιῶται πήγαιναν κάθε βράδυ ὥς τὴ σκηνὴ τοῦ βασιλέως καὶ τραγουδοῦσαν τὸ ἀκόλουθο τραγουδάκι:

Ἄ!... Κυρὰ εὐνοουμένη,
ποὺ ἡ ματιά σου ξετρελλαίνει,
ἄσε πειὰ τὸν βασιλέα
κι' ἔλα καὶ μὲ μᾶς παρέα..

Θέλουμε κι' ἐμεῖς ἐπίσης
νἄρθῃς καὶ νὰ μᾶς φιλήσῃς!
Τὰ φιλιά μας εἶν' ὡραῖα,
ὅπως καὶ τοῦ βασιλέα!

Ἔξαφνα, στὶς 4 Αὐγούστου 1744, ὁ βασιλεὺς ἔπεσε ἄρρωστος, ἐνῶ εἶχε πάει νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ Μὲτς μαζὺ μὲ τὴν εὐνοουμένη του. Ἀμέσως ὁ Ρισελιὲ ἀνέλαβε μόνος του καθήκοντα αὐλάρχου κι' ἔκλεισε τὶς πόρτες τῶν βασιλικῶν διαμερισμάτων σ' ὅλο τὸν κόσμο, γιὰ ν' ἀπομακρύνη ἀπ' τὸν ἡγεμόνα του τοὺς ἐχθρούς του.

Ἡ κατάστασις τοῦ Λουδοβίκου 15ου χειροτέρευε διαρκῶς κι' ἔφτασε μάλιστα σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε, νομίζοντας πὼς πλησίαζε τὸ τέλος του, ὁ Ρισελιὲ ἔφερε ἕναν ἱερέα καὶ τὸν ἐξωμολόγησε.

Κοντὰ στὸ προσκέφαλό του στεκόταν ἀπαρηγόρητη ἡ μαρκησία ντὲ Λὰ Τουρνέλ, ἡ ὁποία ἔβλεπε πὼς χάνοντας τὸν βασιλέα, ἔχανε τὰ πάντα. Κοντὰ σ' αὐτὴν βρισκόταν, ἐπίσης ἀπαρηγόρητος, κι' ὁ Ρισελιέ, ὁ ὁποῖος καταλάβαινε πὼς μετὰ τὸν θάνατο τοῦ βασιλέως θὰ ἔχανε ὅλη του τὴν παντοδυναμία.

Ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα πάλι τοῦ ὑψηλοῦ ἀσθενοῦς περίμεναν οἱ πρίγκηπες, οἱ ὁποῖοι ἀγωνιοῦσαν ν' ἁρπάξουν τὴν ἐξουσία καὶ νὰ διώξουν κακὴν κακῶς, τόσο τὸν Ρισελιέ, ὅσο καὶ τὴν εὐνοουμένη.

Τόση μάλιστα ἦταν ἡ ἀπελπισία τῆς κ. ντὲ Λὰ Τουρνέλ, ὥστε κατέφυγε στὸν ἱερέα τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας καὶ τοῦ εἶπε μὲ δάκρυα στὰ μάτια:

— Πάτερ Περουσσώ, ὑποσχεθῆτε μου ὅτι θὰ φροντίσετε νὰ μὴ μὲ διώξουν μ' ἄσχημο τρόπο... Κανονίστε, ἔτσι τὰ πράγματα, ὥστε οἱ πρίγκηπες νὰ μ' ἀπομακρύνουν ἀθόρυβα...

Τότε ὁ Περουσσώ, ὁ ὁποῖος ἦταν πονηρός, ἀπὸ φόβο μήπως ὁ βασιλεὺς γίνει καλὰ καὶ χάσει τὴν εὔνοιά του, τῆς ὑποσχέθηκε ὅ,τι τοῦ ζητοῦσε.

***

Ἔξαφνα, ἡ κατάστασις τοῦ βασιλέως χειροτέρεψε τόσο, ὥστε ὅλοι νόμισαν πὼς ἡ ἐπιθανάτιος ἀγωνία εἶχε φτάσει πειά.. Κρύος ἱδρὼς τὸν ἔλουσε καὶ ζήτησε πάλι νὰ μεταλάβη. Τότε, ἀντὶ τοῦ πάτερ Περουσσώ, πῆγε μέσα ὁ ἱερεὺς τῶν ἀνακτόρων Φὶτζ-Ζάμ, ὁ ὁποῖος εἶπε στὸν βασιλέα ὅτι ἡ κόλασις τὸν περίμενε ἂν δὲν ἀπομάκρυνε πρὸ τοῦ θανάτου του τὴ μαρκησία ντὲ Λὰ Τουρνὲλ κι' ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ τὸν κοινωνήση ἂν δὲν τὸ ἔκανε αὐτό.

Ὁ ἑτοιμοθάνατος πτοήθηκε ἀπὸ τὰ λόγια του αὐτά, καὶ μόλις ὁ ἐξομολογητὴς ἔφυγε, κάλεσε μέσα τὸν Ρισελιέ. Τοῦ ἔδειξε τότε τὸ δωμάτιο, στὸ ὁποῖο βρισκόταν ἡ εὐνοουμένη του, καὶ τοῦ εἶπε:

— Στεῖλτε την στὸ Παρίσι!...

Κάποιος ὑπηρέτης, ὁ ὁποῖος τὸ ἔμαθε αὐτό, εἶπε τότε εἰρωνικά:

— Ὁ κύριός μας θὰ ἔδινε τώρα καὶ τὸ βασίλειό του στὸν κ. Φὶτζ-Ζάμ, γιὰ τὴ σωτηρία του.

Κατόπιν ὁ βασιλεὺς προσκάλεσε πάλι κοντά του τὸν Φὶτζ-Ζὰμ γιὰ νὰ τὸν ἐξομολογήση καὶ νὰ τὸν μεταλάβη, μπρὸς σ' ὅλους τοὺς πρίγκηπες καὶ τοὺς μεγιστάνες. Ἦταν κατάχλωμος κι' ἔτρεμε ὅλος. Πρὶν τοῦ δώσει τὶς ὅστιες τῆς Μεταλήψεως, ὁ ἐξομολογητὴς του εἶπε, γυρίζοντας πρὸς τοὺς συγκεντρωμένους εὐγενεῖς.

— Κύριοι πρίγκηπες καὶ μεγιστάνες, ὁ βασιλεὺς μοῦ ἀνέθεσε νὰ σᾶς ἀνακοινώσω ὅτι μετανόησε εἰλικρινῶς γιὰ τὸ σκάνδαλο ποὺ προκάλεσε σ' ὅλη τὴ Γαλλία, συζῶντας μαζὺ μὲ τὴν κ. ντὲ Λὰ Τουρνέλ. Ἐπικαλεῖται γι' αὐτὸ τὴ συγνώμη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ διατάσσει νὰ μὴν πλησιάση πειὰ κοντά του...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.